

NR 2 2025.10.02

Så går det för skogsindustrin

📌 Trävarumarknaden

Sågverken tvingas
övervintra byggkrisen

➔ Massa, papper och kartong

Dämpad export
i osäkra tider

↗ Handelstullar

Försiktig optimism när
USA-tullarna klarnar

Tung dimma vid horisonten

Läget är fortfarande dunkelt för skogsindustrin, som utmanas att hitta lönsamhet i en tid med höga kostnader och tveksam konjunkturutveckling.

Sommaren som aldrig kom

Förhoppningen om att sommaren skulle bära med sig en vändning för ekonomin och branschen infriades inte. Nu nal-kas hösten och svensk skogsindustri sveps med i regnrusket. Branschen är fortsatt starkt pressad av ett högt kostnadsläge och i viss mån ansträngd råvarutillgång, i kombination med en svag och vikande efterfrågan inom många segment. Trots att produktpriserna i många fall ligger på en högre nivå än normal, så har prisnivån inte kunnat följa kostnadsökningen och många bolag i branschen kämpar nu med vikande lönsamhet.

Situationen förvärras av en fördröjd vändning av konjunkturturen samt en starkare krona som sätter konkurrenskraften i svenska företag på prov. Flera produktionsförändringar och effektiviseringsprogram har aviserats under året för att möta den nya situationen.

Exporten är vår bas – men tillväxten hotas

Den svenska skogsnäringens export stabiliserades på runt

185 miljarder SEK 2024, volatil konjunktur globalt och regionalt till trots. Under de första sju månaderna 2025 försämrades läget och exporten från Sverige av sågade trävaror, massa, papper och kartong sjönk med cirka 1,4 %

En fortsatt stärkning av kronan skulle kunna riskera att påverka exportvolymerna ytterligare framöver, vilket sätter ännu mer press på branschen i form av lägre intäkter i kronor räknat.

Besked om tullar ger hopp

För en exportstark bransch som svensk skogsindustri är den globala frihandeln viktig. Sverige representerar cirka 20 procent av värdet av EU:s skogsindustriexport till USA och står för en stor andel av exportvolymen av massa, papper och kartong. Mot den bakgrunden har skogsindustrin och dess produkter även dragits in som brickor i spelet i USA:s handelskonflikt.

Efter ett slutligt besked om tullarna, som kom den 30 september för trävarorna specifikt, har bilden slutligen börjat klarna för branschen. Ovissheten och osäkerheten kring marknadsförutsättningarna har i många fall varit mer skadliga än ett faktiskt utfall skulle kunna vara. Samtidigt kvarstår en osäkerhet kring hur globala handelsflöden kan komma att påverkas av de tvåra kasten i amerikansk handelspolitik.

För svensk skogsindustris del gäller i nuläget 15-pro-

centiga importtullar på papper och kartong till USA. Även pappersmassa hade inledningsvis samma tullsats, men den rullades tillbaka efter en månad då USA nådde insikt om behovet av importerad massa för industrin.

Trävarusektorn har identifierats som en bransch av nationellt säkerhetsintresse i USA och trävarorna har efter en specialutredning fått 10 procent i importtull.

Konsumenternas investeringsvilja fortsatt oviss

Den låga efterfrågeutvecklingen i branschen kopplas till konsumenternas ökade återhållsamhet. Såväl stora investeringar i bostäder som daglig konsumtion har påverkats i takt med att plånböckerna krympt i många av världens regioner. Men fler positiva signaler såsom lägre inflation, tydligare handelspolitiska beslut, ökad optimism och framtidstro, skulle kunna få hjulen att rulla igen och tillväxten stiga något snabbare. I dagsläget är det dock otydligt hur snabbt en förbättring kan förväntas få fullt genomslag.

Ljusning på längre sikt

Läget för svensk skogsindustri fortsätter att vara utmanande. På medellång sikt, bortanför nuvarande konjunkturläge, ser dock utsikterna fortfarande goda ut. Svensk skogsindustri är väl positionerad globalt för att kunna möta en ökande framtida efterfrågan på hållbara produkter, som väntas växa snabbare än utbudet. ■

Charlotte Dickens

Marknadsanalytiker för massa och papper

+46 702 74 40 33

charlotte.dickens@skogsindustrierna.se

Christian Nielsen

Marknadsanalytiker för trävaror

+46 722 09 84 30

christian.nielsen@skogsindustrierna.se

Skogsindustrierna är organisationen för företag som förädlar trä till fossilfria och förnybara material. Sverige är en av världens största exportörer av papper, massa och sågade trävaror. Branschen sysselsätter cirka 140 000 personer i Sverige.
www.skogsindustrierna.se

Trävarumarknaden

Sågverken kämpar för att övervintra den svenska byggkrisen. Samtidigt växer exportens betydelse – men räcker den för att bära industrin tills konjunkturen vänder?

Produktion	Export av trävaror	Leveranser inom Sverige
+2,8%	+2,2%	4,2 milj m ³
Jan–jul 2025, jämfört med samma period 2024		Leveranser till Sverige senaste 12 mån – bland de lägsta på 20 år

Från hopp till förtvivlan

Under inledningen av året fanns det en förhoppning och tydliga tecken på att en efterlängtat vändning var förestående för den svenska sågverkssektorn. Efterhand som våren och sommaren passerat har dock besvikelsen blivit ett faktum. En starkt krona innebar att vi förväntade oss försämrade exportmöjligheter, men hoppades på att den inhemska marknaden skulle bli än starkare. Det visade sig snart att trävaruleveranserna till den svenska marknaden inte alls levde upp till förväntningarna. Visserligen ökade leveranserna tydligt jämfört med förra året, men var trots det relativt svaga sett ur ett längre perspektiv.

Det höjda rotavdraget gav möjligtvis en viss positiv inverkan, men ur ett materialperspektiv var effekterna fortfarande återhållsamma. En möjlig förklaring kan vara att en stor andel av rotprojekten hittills varit fokuserade på åtgärder som är mindre materialberoende. Besvikelsen över utvecklingen på den svenska byggmarknaden är nu tydlig bland sågverken och hoppet har börjat sina. Kanske blir den uteblivna förlängningen av det högre rotavdraget rentav spiken i kistan för förhoppningen om att återhämtningen är på gång?

Det höga kostnadsläget för branschen börjar ta ut sin rätt och det har under året kommit flera besked som inneburit förestående produktionsminskningar. Bolagen har försökt att övervintra i den låga byggtakten och det blir alltmer tydligt att optimismen varit felriktad. För samtidigt har exporten överträffat förväntningarna. Trots den stärkta kronan har försäljningen till andra länder återigen blivit en räddning för den svenska produktionen när den inhemska marknaden sviker.

Trumpna miner

Trävarorna har varit särbehandlade sedan starten av Trumps handelskrig och har hela tiden varit undantagna från importtullar. Den amerikanska byggsektorns tillgång på trävaror identifierades tidigt som en nationell säkerhetsfråga. Undantaget har varit tidsbegränsat och besked om vilka tullar som ska gälla kom den 30 september. USA har nu beslutat att import av trävaror, från alla länder, ska belastas med en tariff

om 10% från den 14 oktober. Det är en lägre tull än befarat, under EU:s tulltak om 15%, och därför ett lugnande besked. USA importerar typiskt sett 30% av sitt virkesbehov och är beroende av import från framför allt Kanada, vilket gör att deras kostnadsnivå kommer att vara marginalprissättande på den amerikanska marknaden.

Den 10-procentiga tullen läggs ovanpå nuvarande straff-tullar på kanadensiska trävaror. Importtullarna på kanadensiskt virke har ökat från 15-30% vid inledningen av året, till 30-50% i augusti, och blir nu så höga som 40-60%. I slutändan, och över tid, är den amerikanska konsumenten som kommer att behöva stå för den ökade kostnaden. Något som också får stöd av att de amerikanska trävaruprisserna och futureskontrakten under året följt med Trumps olika tariff-utspel.

En uppseglande risk är den amerikanska marknaden som nu börjar uppvisa tydliga tecken på att gå igenom ett stålbad. Osäkerheten som Trumps tullar bidragit med har skapat stora obalanser. I dagsläget råder ett visst överskott av trävaror. Efterfrågan har minskat, det har byggts upp lager i värdekedjan och det är osäkert hur efterfrågan kommer att utvecklas. Som följd har de amerikanska trävaruprisserna närmast kraschat efter sommaren. Något som riskerar att skapa stora rörelser genom marknaden när produktionen minskar som en följd, om efterfrågan senare visar sig finnas kvar.

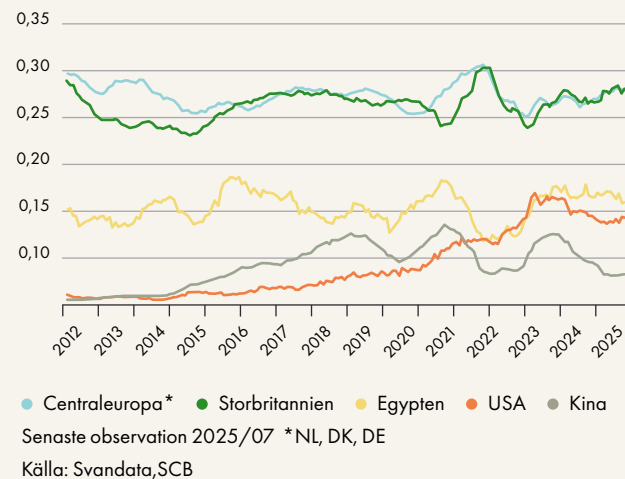
Pressad bransch – långsiktiga möjligheter

Sågverksnäringen är nu än mer pressad än tidigare. Förhoppningarna om en återhämtning på den svenska marknaden har dämpats och på vissa håll till och med ersatts av en känsla av uppgivenhet. Än så länge fortsätter exporten att vara volymmässigt stark, men det är tveksamt hur länge den kan bestå och hur många bolag som lyckas att behålla någon nämnvärd lönsamhet under rådande omständigheter.

Oavsett de kortsiktiga utmaningarna så står slutsatsen fast om att den svenska sågverksnäringen är en av få regioner i världen som kommer att ha goda förutsättningar att möta en ökande global efterfrågan, när konjunkturen väl vänder.

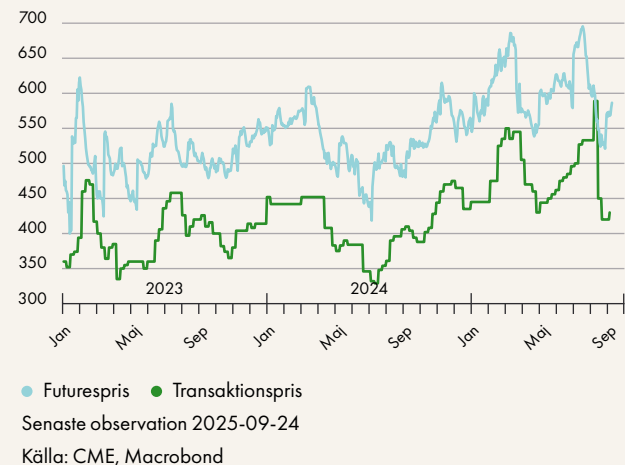
1.1 Svensk trävaruexport (utvalda länder)

Miljoner m³

1.2 Amerikanska trävarupriser

USD / 1 000 Board Feet

Se även 3.1 – 3.4 i appendix

Massa-, papper- och kartongmarknaden

Export till Asien räddar massaindustrin, medan papper och kartong går som bäst på hemmaplan – trots svensk lågkonjunktur. EU:s överenskommelse med USA ingjuter en mikrodos optimism.

Produktion	Export av marknadsmassa	Svensk konsumtion av papper och kartong
-2,5%	+4,7%	+1,8%

Jan-jul 2025, jämfört med samma period 2024

2025 fortsätter i moll

De positiva signalerna från 2024 är nu verkligen ett minne blott, den dämpade inledningen av 2025 fortsätter i samma ton för massa, papper och kartong.

Årets sju första månader sjönk produktionen av massa och papper -2,5% jämfört med samma period 2024. Alla segment inom massa, papper och kartong hade lägre produktion, förutom wellpappråvara och övrigt material. Den totala exporten var också dämpad men hölls uppe av marknadsmassaleveranserna till Asien.

Långväga export räddar massaindustrin

Konsumtionen av svensk massa för produktion i Sverige är fortsatt lägre (-2,4%) än samma period förra året. Den största andelen av volymerna går till integrerade bruk där behovet fortlöpande försvagas (-4,9%), men även försäljningen av marknadsmassa till fristående svenska bruk minskar kraftigt (-13%).

Samtidigt växer den svenska marknadsmassans popularitet utomlands, framför allt kemisk massa.

Exporten stiger med +4,7%, drivet liksom tidigare av volymer med Kina och USA som destination. Med sitt spekulativa inköpsbeteende representerar Kina under perioden cirka en femtedel av svensk export av marknadsmassa, och ökade importen från Sverige med närmare +60% över året.

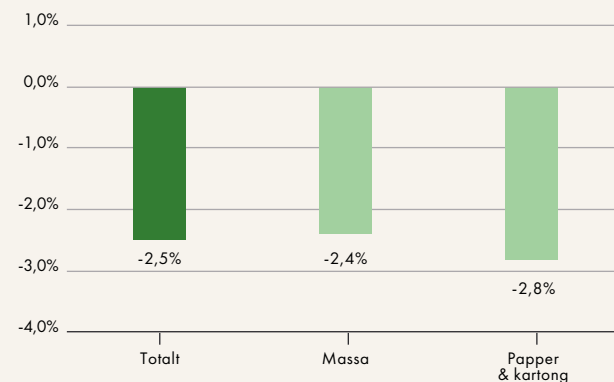
Återuppbyggnad av tömda massalager indikerar att tillväxten är något inflaterad. Exporten till USA steg också kraftigt (+12,3%) och står nu för 7,3% av svensk marknadsmassaexport.

Den dämpade efterfrågan från hemmamarknaden Europa ligger kvar, mycket på grund av det recessionsdrabbade Tyskland. Exporten försvagas med -5,3%.

Även om de ökade exportvolymerna inte fullt ut kan ersätta förlorad produktion, var exporten högre än den någonsin varit samma period de senaste tio åren trots den senaste tidens negativa valutaeffekter. Lagerförändringar och spekulativt inköpsbeteende anses vara drivkrafter bakom den lyckosamma exportökningen generellt sett.

2.1 Produktion massa, papper och kartong

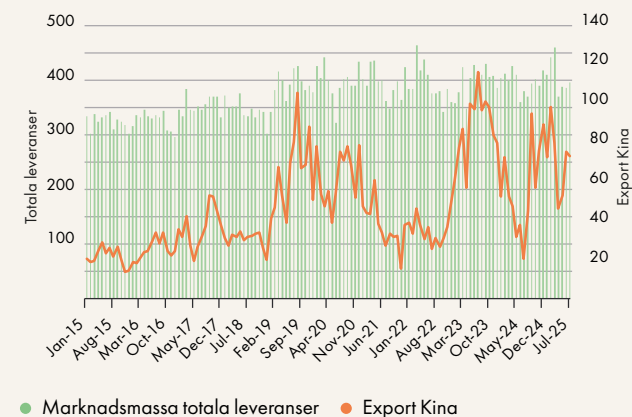
Tillväxt januari-juli 2025 jämfört med samma period 2024

Källa: Skogsindustrierna

2.2 Leveranser marknadsmassa

Tusen ton

Källa: Skogsindustrierna

Besvikelse för papper och kartong

Produktionen av papper och kartong är visserligen en besvikelse (-2,8% jämfört med samma period 2024), men minskningen är inte lika stor som tidigare i år.

Leveranserna är också lägre på grund av mindre export av papper och kartong. Visserligen har volymerna till USA stigit något (+0,9%) men den europeiska hemmamarknaden som representerar den största volymen (ca 73% under perioden) är fortsatt väldigt svag, liksom den asiatiska. Exporten av wellpappråvara däremot, en indikator för tillväxt, är på samma nivå som föregående år och skulle kunna indikera början till en stabilisering till exempel i Tyskland där förpackningsmaterial blir mer och mer efterfrågat.

Tvärtemot vad vi tidigare sett håller den svenska konsumtionsökningen av papper och kartong i sig. Visserligen är den inte lika stark som tidigare under året, men landar på +1,8%, svensk lågkonjunktur till trots. Volymerna drivs av förpackningsmaterial och en förklaring kan vara att detaljhandeln går något starkare i samband med att inflationen och räntorna har sjunkit. Sverige står dock endast för cirka 10% av volymen.

Precis som för massaindustrin kan det ökade behovet av papper och kartong i Sverige, inte kompensera för fallet på exportmarknaden (-3,3%) och totalt sjunker leveranserna med -2,9%.

Köbildning in i svagt Europa

Förra årets kraftiga tillväxt av papper och kartong berodde bland annat på återuppbyggnad av lagernivåer som värdekedjan tömt under 2023. Denna trend har nu troligtvis brutits och reell konsumtion kommer att driva utvecklingen framåt. Den tidigare kraftiga uppgången för grafiskt papper har därmed stannat av.

Vi kan anta att konkurrensen inom förpackningsmaterial även på hemmamarknaden. Europa hårdnar i takt med att ny kapacitet rullats ut i Norden. Parallellt förväntas störningar på exportmarknaderna av omdirigerade handelsströmmar drivna av USA:s nya handelspolitik.

Nystart på väg?

Ett flertal barriärer utmanar tillväxtmöjligheterna för svensk massa- och pappersindustri. Förutom att efterfrågan är svag, samtidigt som valutan har stärkts, är de rörliga kostnaderna på fortsatt höga nivåer med eroderade marginaler som följd. Industrin parerar med produktionsbegränsningar, prisjusteringar och åtgärdsprogram i olika former.

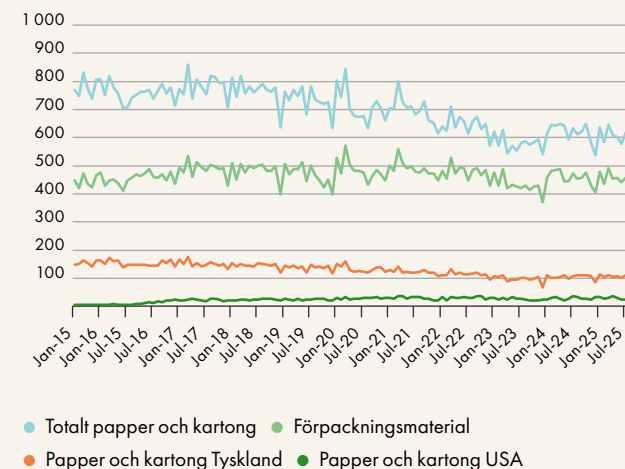
Men allt är inte kolsvart: Indikatorer, om än svaga, signalerar ett ljusare makroekonomiskt läge i Sverige och Europa. Möjligtvis kan en bibehållen tillväxt spås till och med i Kina. Dämpningen som förväntas på amerikansk ekonomi påverkar världskonjunkturen och vi kan bara hoppas att Europa och övriga regioner inte tar alltför stor skada. Trots handelsavtalet mellan USA och EU som landade på en tullsats om 0% för massa och 15% för papper och kartong (jämfört med 0% sedan 20 år tillbaka) har någon form av förutsägbarhet skapats, vilket har lett till en försiktigt ökad optimism bland svenska exportföretag generellt.

Sverige exporterar 90% av massa- och pappersleveranserna. Europa och Kina är de stora mottagarna (66% respektive 10% av exporten januari-juli 2025) – och drygt 6% landade i USA (en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2024). Även om volymen till USA är förhållandevis liten har den växt de senaste fem åren och kommit att utgöra en stabil del av svensk export – trots att den stundtals, månad för månad, visat lite ryckighet, framför allt papper och kartong-leveranserna.

En återgång till ett nytt normalläge efter pandemi, flera krig och tullkaos, där svensk tillväxt följer den långsiktiga efterfrågutvecklingen och som anpassar sig till nya globala handelsflöden och konsumentbehov, väntas. Frågan är bara vilken nivå tillväxten landar på och när den behagar infinna sig.

2.3 Leveranser papper och kartong – export

Tusen ton

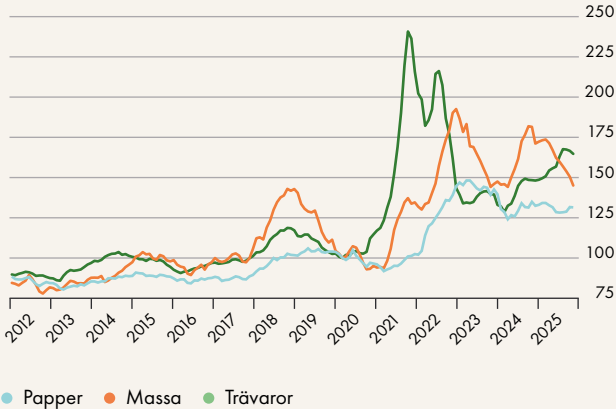

Källa: Skogsindustrierna

Se även tabellerna 3.5–3.9 i appendix.

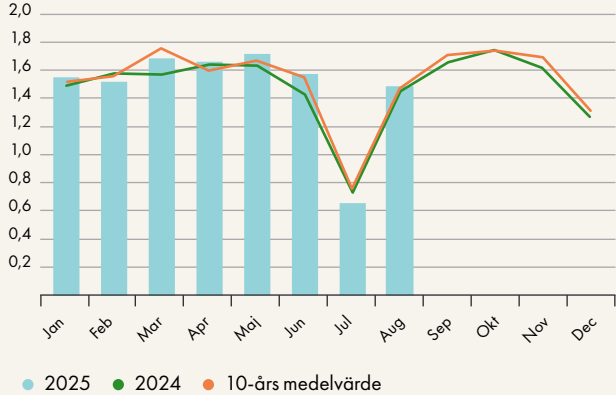
Appendix Trävarumarknaden

3.1 Producentprisindex
Index 2020-01 = 100

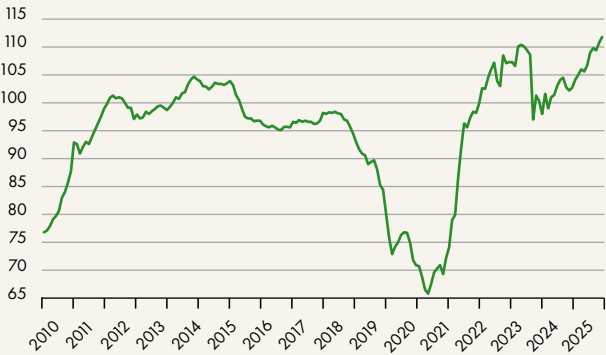
Källa: SCB och Skogsindustrierna

3.2 Produktion trävaror
Miljoner

Källa: Skogsindustrierna

3.3 Timmerpriser Tyskland
Index

Källa: DeStatis och Macrobond

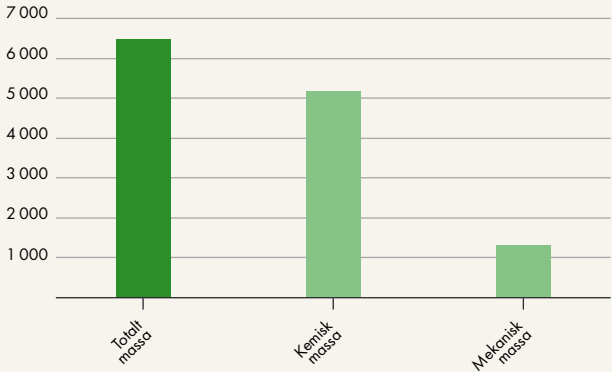
3.4 Export trävaror Januari - Juli

Sågat och hyvlat	1000 m ³	Förändring vs. föreg. år
Sverige	2 563	28%
Storbritannien	1672	2%
Tyskland	433	-8%
Norge	430	-3%
Danmark	515	6%
Nederländerna	645	3%
Övriga Europa	1 263	
Europa	4 957	1%
Egypten	655	-8%
Algeriet	202	12%
Övriga Afrika	398	
Afrika	1 256	5%
Mellanöstern	210	-5%
Kina	162	-8%
Japan	459	-6%
Övriga Ostasien	237	
Asien	859	-3%
USA	753	14%
Övrigt	59	
Total Export	8 094	2%

Appendix Massa-, papper- och kartongmarknaden

3.5 Produktion massa

Januari – juli 2025
Tusen ton

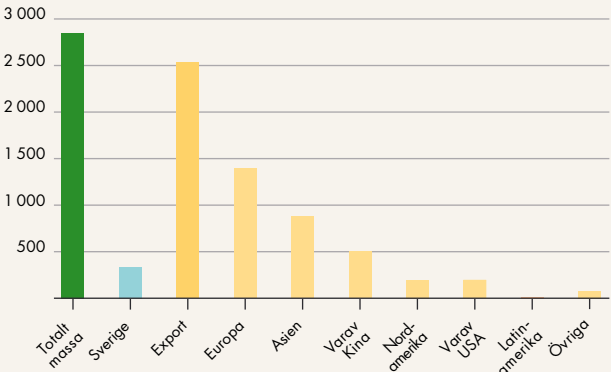
3.5 Produktion massa

Produktion	Ton	Förändring vs. föreg. år
Kemisk massa	5 174 181	-1,5%
Mekanisk massa	1 319 133	-5,7%
Totalt massa	6 493 314	-2,4%

Källa: Skogsindustrierna

3.6 Leveranser marknadsmassa, per region

Januari – juli 2025
Tusen ton

3.6 Leveranser marknadsmassa, per region

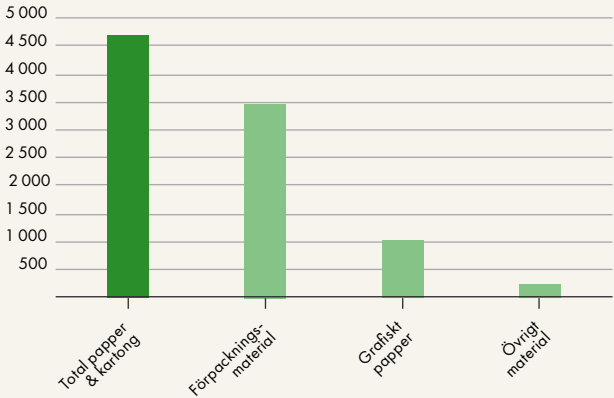
Leveranser	Ton	Förändring vs. föreg. år
Sverige	327 647	-13,3%
Export	2 527 913	4,7%
Europa	1 393 911	-5,3%
Asien	880 356	25,2%
Varav Kina	498 609	58,6%
Nordamerika	184 693	12,3%
Varav USA	184 693	12,3%
Latinamerika	6 373	42,1%
Övriga	62 580	-10,3%
Totala leveranser	2 855 560	2,3%

Källa: Skogsindustrierna

Appendix Massa-, paper- och kartongmarknaden

3.7 Produktion paper och kartong

Januari – juli 2025
Tusen ton

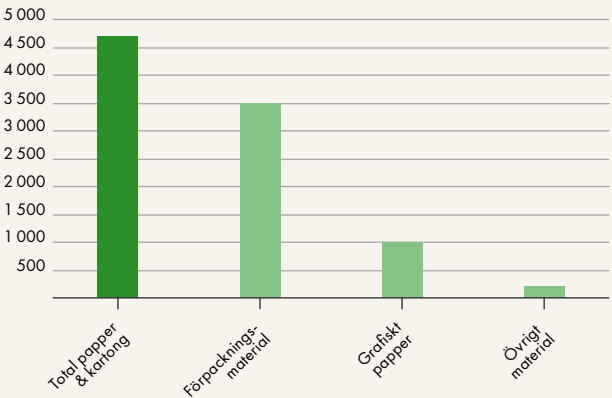

3.7 Produktion paper och kartong		
	Ton	Förändring vs. föreg. år
Förpackningsmaterial	3 460 468	-2,0%
Grafiskt papper	1 007 677	-6,5%
Övrigt material*	225 901	4,0%
Total paper och kartong	4 694 046	-2,8%

* Mjukpapper och övrig papper och kartong
Källa: Skogsindustrierna

3.8 Leveranser paper och kartong

Januari – juli 2025
Tusen ton

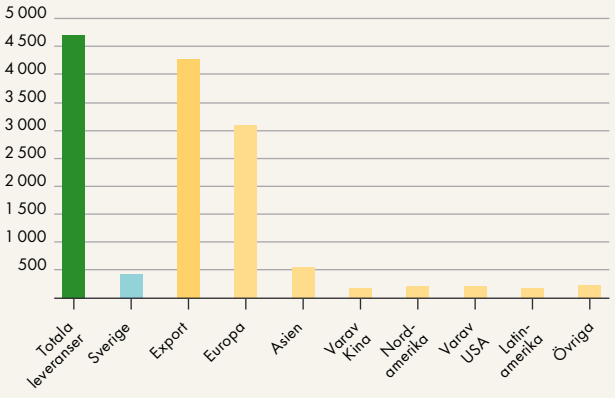

3.8 Leveranser paper och kartong		
	Ton	Förändring vs. föreg. år
Förpackningsmaterial	3 489 314	-1,4%
Grafiskt papper	995 620	-8,8%
Övrigt material*	212 485	3,4%
Total paper och kartong	4 697 419	-2,9%

* Mjukpapper och övrig papper och kartong
Källa: Skogsindustrierna

3.9 Leveranser paper och kartong, per region

Januari – juli 2025
Tusen ton

3.9 Leveranser paper och kartong, per region		
	Ton	Förändring vs. föreg. år
Sverige	421 985	1,8%
Export	4 275 434	-3,3%
Europa	3 105 087	-2,7%
Asien	556 637	-15,7%
Varav Kina	188 576	-14,3%
Nordamerika	214 430	0,0%
Varav USA	199 978	0,9%
Latinamerika	179 825	20,7%
Övriga	219 455	6,3%
Totala leveranser	4 697 419	-2,9%

Källa: Skogsindustrierna